

عنوان مقاله:

آزادی از منظر لیبرالیسم و مارکسیسم: با تاکید بر آرای برلین و مارکس

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش حقوق عمومی، دوره 24، شماره 77 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسندگان:

مروارید آهوری - دانشجوی دکتری، گروه حقوق عمومی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران.

سید محمد هاشمی - استاد گروه حقوق عمومی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

مقصود رنجبر - استادیار، گروه علوم سیاسی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران.

خلاصه مقاله:

رویکرد اندیشمندان لیبرال و مارکسیست بعنوان دو اندیشه غالب در قرن بیستم به مبحث آزادی، مبین جهان بینی آنها به مقوله آزادی و حقوق اساسی افراد است. پرسش این است که لیبرالیست ها و مارکسیست ها قائل به کدام یک از نظریات مطرح در خصوص مفهوم آزادی اند که بر اساس تجربه تاریخی بدست آمده در سده گذشته، نوع نگاه آنان به حقوق و آزادی های فردی شهروندان و به رسمیت شناختن این حقوق و آزادی ها در عمل تا این حد با یکدیگر متفاوت است؟! آنچه لیبرال ها بر آن نظر دارند به تعبیر برلین، مفهوم منفی از آزادی است و در نقطه مقابل برداشت مارکسیست ها از ایده آزادی، برداشتی است که از آن به آزادی مثبت تعبیر می شود. با لحاظ تجربه تاریخی و نگاهی به نظام های لیبرال و مارکسیستی در سده اخیر، بنظر می رسد آنچه تضمین کننده اراده آزاد افراد و حقوق اساسی شان است، برداشت منفی از آزادی است و تعبیر مثبت از آزادی می تواند به نفع اراده آزاد افراد و نهایتا نوعی استبداد منجر شود. لذا هدف اصلی مقاله بررسی، نسبت سنجی و تعیین جایگاه آزادی (بویژه تفسیر رایج از آن یعنی آزادی منفی و آزادی مثبت) در قیاس با اصول و قواعد حاکم بر دو اندیشه سیاسی لیبرالیسم و مارکسیسم است.

کلمات کلیدی:

لیبرالیسم، مارکسیسم، حقوق بشر، آزادی منفی و مثبت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1632130>

